

ща-та причина е отъ Вѣстокъ камъ Западъ движение-то , което , събирвано съ причины-ты отъ край-морія-та на Голини-ты и на Островы-ты , поражда сетнины много испозаплетены .

138. Вѣздухообразны влагы . Тыя невидимы влагы , които сѫ испоразлѣни въ Атмосферѣ-тѣ и въ различны-ты тѣла на Землѣ-тѣ , искарвать нѣкои явленія достойны за вниманіе . Илектрическа-та влага и магнина-та сѫ по'-забѣлѣжителны , като да различватъ особенно въ Физическѣ Географиї .

139. Что илектическо-то вещество е весма много въ Атмосферѣ-тѣ , показавася явно отъ грѣмотевицѣ-тѣ . Тоя страшень метеоръ не е друго освѣнь изврьшеваніе-то на едно илектическо пушканіе , на което свѣтлость-та е свѣткавица-та , а грѣмежъ-ть трѣскавица-та .

Другы явленія , на които причина ся има илектичика-та , сѫ огненны-ты клѣба , и тыя страшни метеори , стрѣлкани нѣкога съ толко си чврьстинѣ , что-то изминувать 5—6 левги въ единѣ секундѣ , сир. съ колко брѣзинѣ изминува и Земя-та чрѣтѣ-тѣ си . Тѣхъ сподирвать бухтенія или грѣмеле , и падать и каменіе отъ вѣздуха , които ся наречять Разбойни , Аеролити . Тыя ся имѣть въ обще откѣсени отъ малки и невидемы Планеты скытваны въ бескрайно-то пространство ; обаче почетка-та и излазъ-ть на тыя каменіе сѫ още невѣрни .

140. Втора влага е магнитна-та ; познавана само отъ изврьшеванія-та си , отъ които най-полезна-та е свойство-то на нареченый камыкъ Магнитъ . Една игла магнитисана , ако ся положи отгорѣ на нѣчто съ такъвъ начинъ что то да може на него да ся вѣзврьша безъ прѣпяствіе , управя всякога единый и' край камъ Арктический Полюсъ , и другой камъ Антарктический ; така като ся положи съ такъвъ начинъ вѣтрѣ въ копанкѣ съставлява нареченый мореплавателскій или магнитный компасъ (пусулѣ) , когото имѣть